

בש"פ 6526/14 - יצחק לוזון נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6526/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

העורר: יצחק לוזון

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 22.9.2014, במ"ת 21297-04-14, שניתנה על-ידי כב' השופטת ד' שריזלי

בשם העורר: עו"ד אבי חימי

בשם המשיבה: עו"ד נילי פינקלשטיין

החלטה

1. לפניי ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטת ד' שריזלי), במ"ת 21297-04-14, מיום 22.9.2014, בגדרה נדחתה בקשה לעיון חוזר שהוגשה על-ידי העורר, בנוגע לתנאים המגבילים בהם הוא שווה, במסגרת שחרורו לחלופת מעצר.

רקע והליכים קודמים

2. בכתב אישום אשר הוגש נגד העורר (הנאשם 9 בכתב האישום), יצחק לוזון, ונגד 15 נאשמים נוספים, מיוחסת לעורר מעורבות בשתי פרשיות המתוארות באישומים העשירי והשנים עשר בכתב האישום. הפרשיה הראשונה, עניינה בהתפרצות למקום מגורים וגניבת רכב. בכתב האישום נטען, כי ביום 11.2.2014, נמלטו עדי המדינה ש.ח ו-י.ת. מהארץ. עוד נטען, כי עד המדינה י.ת. השאיר את רכבו מסוג INFINITY, ששווי מאות אלפי שקלים (להלן: הרכב), בחניון בנתב"ג. לפי כתב האישום קשר העורר קשר עם הנאשם מס' 10, אלון ליבוביץ (להלן: ליבוביץ), במטרה לפרוץ לביתו של עד המדינה ולגנוב את מפתחות הרכב, אשר באמצעותם ניתן יהיה לגנוב את הרכב עצמו. ביום 12.2.2014, כך נטען בכתב האישום, פרצו ליבוביץ והעורר לביתו של עד המדינה, גנבו את מפתחות הרכב, ולאחר מכן נסעו לנתב"ג, איתרו את הרכב, וגנבו אותו מהחניון. עוד נטען, כי הרכב הוחזק במשך מספר ימים ברשותו של העורר, ולאחר מכן הוא העבירו לאחר, כך שהרכב הועבר מגורם אחד למשנהו, עד שהרכב פורק באחת מ"משחטות" כלי הרכב.

הפרשה השנייה, עניינה בפריצה למשרדי חברת "קפה הגבעה" המצויים בסמוך לקיבוץ גבעת השלושה. נטען בכתב האישום, כי העורר וליבוביץ הצטרפו אל אחרים לצורך ביצוע העבירה. הפורצים נטלו מהמשרדים מסמכים שונים הנוגעים לעדי המדינה, ועוד נטען, כי ליבוביץ נטל מסמך ממשרדו של עד המדינה ש.ח. ומסרו לעורר, אשר עזב את המקום כשהמסמך בידיו.

3. על יסוד העובדות המתוארות לעיל, יוחסו לעורר העבירות הבאות: קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1), לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע גניבה, לפי סעיף 406(א) לחוק העונשין; גניבת רכב, לפי סעיף 413ב לחוק העונשין; ופריצה לבניין שאינו מקום מגורים במטרה לגנוב, לפי סעיף 407(ב) לחוק העונשין.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, ביקשה המשיבה כי העורר ישהה בתנאים מגבילים, עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. המשיבה טענה, כי ברשותה ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לעורר בכתב האישום, ובכלל זאת: עדויות לביצוע המעשים המתוארים בכתב האישום, לרבות, עדויותיהם של שני עדי המדינה, אשר נתמכות בראיות סיוע רבות; האזנות סתר המעלות תמונה ראייתית ברורה באשר למעורבותו של העורר במיוחס לו בכתב האישום; ומסמכים שונים, אשר נתפסו במהלך החקירה בתיק זה, הקושרים את העורר לפרשה. עוד נטען בבקשה, כי על אף שחלקו של העורר בעבירות שבוצעו, הנו מצומצם יותר ביחס לנאשמים אחרים, מעשיו חמורים כשלעצמם, ועל כן נדרש כי הוא ישהה בתנאים מגבילים עד לתום ההליכים נגדו, ובכלל זאת: מעצר בית מלא; פיקוח; ערבות עצמית; ערבות צד ג'; איסור יציאה מן הארץ; והפקדת הדרכון.

ההליכים בפני בית משפט קמא

5. בדיון בבקשה שהתקיים ביום 13.4.2014, הסכים בא-כוח העורר דאז, עו"ד משה וייס, כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת האשמות המיוחסות לעורר. עם זאת נטען, כי המעשים אינם מקימים עילת מעצר, ולפיכך אין להיעתר לבקשתה של המשיבה להאריך את התנאים המגבילים בעניינו של העורר. לטענת עו"ד וייס, יש להסתפק בקביעת תנאים שיבטיחו את התייצבותו של העורר למשפט, וזאת בלבד. בתגובה, טענה המשיבה כי קמה עילת המעצר מכוח סעיף 21(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), כאשר החשש הוא מפני נקיטת מהלכים של "הרגעה" כלפי עדי המדינה.

בהחלטה מיום 22.4.2014, שניתנה על-ידי כב' השופט ע' מודריק, סג"נ, נקבע, כי ברשות המשיבה ראיות מספיקות להוכחת האשמות המיוחסות לעורר. עוד נקבע, כי מאחר שאין לעורר מעורבות במעשי אלימות כלשהם: "אפשר לשלול חשש לפגיעה בביטחון הבריות או ברכושם". עם זאת, מעשיו של העורר מעוררים "חשש כבד לפעילות שמלווה להידרש לשם סיכול מהלכי המשפט". לפיכך, קבע בית המשפט, כי תנאי שחרורו של העורר בערובה יהיו: מעצר בית מלא, פרט ל"חלונות" יציאה בפיקוח, למשך 4 שעות בכל יום מימות השבוע; איסור יציאה מהארץ; הפקדת דרכון; וערבויות כספיות שונות.

6. העורר הגיש ערר על החלטתו של בית משפט קמא, וביום 20.5.2014, קיבל בית משפט זה את עררו (בש"פ 3470/14) בהסכמת המשיבה, באופן שהורחבו "חלונות היציאה" ממקום מעצר הבית, כך שהותרה לעורר יציאה בפיקוח, למשך 8 שעות בימים א' עד ה', ו-4 שעות ביום ו'.

7. בתחילת חודש יולי 2014, הגיש העורר לבית משפט קמא בקשה לעיון חוזר בתנאי שחרורו, ובהחלטה מיום 8.7.2014, קבע כב' השופט ע' מודריק כי: "פרק הזמן שחלף מאז החלטת בית המשפט העליון בעניין חלופת המעצר איננו כזה שמהווה 'שינוי נסיבות' כשלעצמו". לפיכך, נדחתה בקשתו של העורר לעיון חוזר.

8. בחודש ספטמבר 2014, הגיש העורר בקשה נוספת לעיון חוזר, וביום 22.9.2014, נדחתה בקשתו על-ידי כב' השופטת ד' שריזלי. בית משפט קמא קבע, כי: "למעט העובדה שמאז ההחלטה האחרונה אשר דחתה את הבקשה לעיון חוזר, חלפו כחודשיים, אין שינוי בנסיבות [...] הזמן הנוסף שחלף אינו מצדיק התערבות כה מרחיקת לכת בתנאי השחרור כפי שמתבקש בבקשה שלפניי".

הערר

9. בערר על החלטתו של בית משפט קמא נטען, כי שגה בית המשפט בקביעתו כי בנסיבות העניין חלוף הזמן אינו מהווה עילה מספקת לעיון חוזר בתנאי שחרורו של העורר לחלופת המעצר. עוד נטען, כי מאז שהותרו לעורר "חלונות יציאה" בני 8 שעות, הוכיח העורר את עצמו והקפיד, הקפדה יתרה, על תנאי השחרור, ועובדה זו כשלעצמה, מהווה עילה לעיון חוזר, ומצדיקה הקלה בתנאי השחרור שנקבעו לעורר.

בדין בערר, חזר עו"ד חימי, בא-כוחו של העורר, על עיקרי טענותיו, והוסיף כי עילת המעצר בעניינו של העורר איננה עילת המסוכנות, אלא חשש לפגיעה במהלכי המשפט. עוד נטען על-ידי עו"ד חימי, כי שלב הראיות בתיק יחל אך ביום 9.11.2014, ובשים לב להיקפו של התיק, דומה כי שמיעת הראיות תימשך זמן רב. זאת, על אף קביעתו של בית משפט קמא, לפיה יתקיימו שלושה דיוני הוכחות בכל שבוע, לשם שמיעת עדותם של עדי המדינה. לטעמו של עו"ד חימי, אין מקום להגביל את תנועותיו של העורר בשעות היום, ובעיקר אין מקום לחייבו בליווי של מפקח, דבר אשר מכביד עד מאוד על המפקחים שאושרו על-ידי בית המשפט.

תגובת המשיבה

10. המשיבה, אשר יוצגה על-ידי עו"ד נילי פינקלשטיין, מתנגדת לקבלת הערר, בצינה, כי מלכתחילה נקבעו תנאים מקלים בעניינו של העורר. עו"ד פינקלשטיין, הוסיפה וטענה, כי מאז מתן ההחלטה הקודמת, אשר דחתה את הבקשה לעיון חוזר, לא חל כל שינוי בנסיבות, וחלוף הזמן במקרה דנן אינו מהווה עילה להתערבות.

דיון והכרעה

11. לאחר שעיינתי בחומר שהונח לפניי, והאזנתי בקשב רב לטיעוניהם של הצדדים בדיון שנערך בערר, הגעתי לכלל מסקנה כי דינו של הערר להידחות.

12. בבש"פ אבו מנה נ' מדינת ישראל (2.7.2014) ציינתי, כי:

סעיף 52(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו - 1996 (להלן: חוק המעצרים), מונה שלוש עילות שבהתקיימן ניתן יהיה לעיין מחדש בהחלטות הנוגעות למעצרו או שחרורו של נאשם: א. גילויין של עובדות חדשות. ב. שינוי נסיבות ג. חלוף זמן ניכר ממתן ההחלטה מושא העיון החוזר (בש"פ 6845/07 קוסטריקין נ' מדינת ישראל (19.8.2007) בש"פ 6678/08 רבינוביץ' נ' מדינת ישראל (10.8.2008); בש"פ 3937/13 בן שמעון נ' מדינת ישראל (10.6.2013)).

13. העורר אשר מבקש לעיין מחדש בתנאי שחרורו, אינו מצביע על שינוי נסיבות מהותי או על גילויין של עובדות חדשות, אשר יצדיקו עיון חוזר בתנאי השחרור. הלכה ולמעשה, מתמקדות טענותיו של העורר, רובן ככולן, בחלוף הזמן מאז ניתנה החלטתו של בית משפט זה ביום 20.5.2014. כפי שנקבע בפסיקתו של בית משפט זה, יש ליתן למונח "חלוף הזמן" פרשנות גמישה, אשר תשתנה בהתאם לנסיבותיו הקונקרטיות של כל מקרה ומקרה. יפים, לעניין זה, דברי השופט ע' ארבל, בבש"פ 6286/06 פלוני נ' מדינת ישראל (21.8.2006):

"הקביעה שעבר 'זמן ניכר' מעת מתן ההחלטה, באופן המקיים עילה לעיון חוזר בהחלטה, הינה תולדה של נסיבות העניין. פרק זמן מסוים ייחשב כ'ניכר' בשים לב, בין השאר, למאזן שבין הפגיעה הנגרמת לנאשם הספציפי, בשל חלוף הזמן, אל מול האינטרס הציבורי כי ימשיך לשהות במעצר אותם תנאים. במסגרת מאזן זה יובאו בחשבון, בין היתר, חומרת העבירות המיוחסות לנאשם, מידת המסוכנות שלו, התנהגותו במעצר או אופן עמידתו בתנאי חלופת המעצר ונסיבותיו האישיות, המשפחתיות, הכלכליות והנפשיות".

בענייננו, נתון העורר מזה כ-6 חדשים בתנאים מגבילים, לאחר שהוגש כתב האישום נגדו. בתחילה, הותר לעורר "חלונות יציאה" בני 4 שעות, וכיום (בהתאם להחלטת בית משפט זה מיום 20.5.2014) אושרו לו "חלונות יציאה" בני 8 שעות, בימים א'-ה', ו-4 שעות ביום ו'. אכן, העבירות המיוחסות לעורר אינן מלמדות על מסוכנות לשלומן ולבטחונו של הציבור, ומדובר בעיקר בחשש לשיבוש וסיכול מהלכי המשפט. כמו כן, נראה כי העורר מקפיד על קיומן של התנאים המגבילים שנקבעו בעניינו. עם זאת, וחרף הקשיים שתוארו על-ידי העורר בשל אותם תנאים מגבילים בהם

הוא נתון, סבורני כי "חלונות היציאה" מאפשרים לו לנהל שיגרת חיים סבירה, ואף להמשיך בעבודתו. עוד ראוי לציין, כפי שאושר גם על-ידי עו"ד חימי, המשיבה עושה כל שביכולתה על מנת להקל על העורר, בהסכימה למרבית בקשותיו השוטפות, לרבות בקשתו לצאת מן הארץ.

14. בנסיבות אלו, מצאתי כי הותרת תנאי שחרורו של העורר, לעת זו, על כנם, אינה פוגעת בו באורח בלתי סביר ובלתי מידתי. סבורני, כי לא עלה בידי העורר להראות כי חלוף הזמן, בנסיבות עניינו, מצדיק עיון מחדש בהגבלות שהוטלו עליו. עם זאת, נראה בעיניי, כי השלמת עדותם של עדי המדינה, בעשרה דיוני ההוכחות שנקבעו, החל מיום 9.11.2014, ובתדירות של שלושה דיונים בשבוע, עשויה להצדיק הגשת בקשה נוספת לעיון חוזר, אשר יהיה מקום לבחון אותה בכובד ראש בבית משפט קמא.

15. אשר על כן, הערר נדחה בזאת.

ניתנה היום, ה' בחשון התשע"ה (29.10.2014).

ש ו פ ט